

Pravidlá volebného vysielania RTVS pre voľby do Národnej rady Slovenskej republiky 2016 - nové znenie (15. január 2016)

PREAMBULA

Predseda NR SR rozhodnutím č. 307/2015 z 12.11.2015 vyhlásil voľby do Národnej rady Slovenskej republiky na sobotu 5.3.2016.

Zákon č. 181/2014 Z. z. o volebnej kampani a o zmene a doplnení zákona č. 85/2005 Z. z. o politických stranách a politických hnutiach v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o volebnej kampani“) v ustanovení § 2 ods. 2 stanovuje, že volebná kampaň sa začína dňom uverejnenia rozhodnutia o vyhlásení volieb v Zbierke zákonov Slovenskej republiky a končí sa 48 hodín pred dňom konania volieb. Zákon o volebnej kampani taktiež v ustanovení § 12 odsek 1 hovorí, že vysielanie politickej reklamy je povolené v čase, ktorý sa začína **21 dní pred dňom konania volieb a končí sa 48 hodín pred dňom konania volieb, teda od 13.2.2016 do 2.3.2016 vrátane.**

V ustanovení § 14 ods. 1 Zákona o volebnej kampani sa stanovuje **zákaz zverejňovania informácií o kandidujúcich subjektoch** a to v čase **48 hodín pred začiatkom volieb a v deň volieb až do skončenia hlasovania.** Počas tejto doby je zakázané zverejňovať informácie o kandidujúcich politických stranách, kandidujúcich koalíciách politických strán, kandidátoch na prezidenta a kandidátoch na funkcie do orgánov územnej samosprávy v ich prospech, alebo neprospech v rozhlasovom vysielaní, v televíznom vysielaní, v rámci audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, v periodických publikáciách, neperiodických publikáciách a v agentúrnom spravodajstve. Zákaz začína platiť 3.3.2016 o 7:00 a trvá do 5.3.2016 22:00.

Hlavným poslaním Rozhlasu a televízie Slovenska je prispievať k realizácii Ústavou daného práva na slobodnú výmenu informácií. Podľa ustanovenia § 3 odsek 3 písm. a) a písm. b) zákona č. 532/2010 Z. z. o Rozhlase a televízii Slovenska a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „**Zákon o Rozhlase a televízii Slovenska**“) tvoria programovú službu RTVS primárne spravodajské, publicistické, dokumentárne, dramatické, hudobné, športové, zábavné a vzdelávacie programy, programy pre deti a mládež a iné programy, ktoré sú založené na zásadách demokracie a humanizmu a poskytujú neustranné, overené, neskreslené, aktuálne, zrozumiteľné a vo svojom celku vyvážené a pluralitné informácie o dianí v Slovenskej republike i v zahraničí na slobodné utváranie názorov.

V súlade s ustanovením § 4 ods. 2 Zákona o Rozhlase a televízii Slovenska je Rozhlas a televízia Slovenska povinná **chrániť a rešpektovať nezávislosť svojich programových pracovníkov a spolupracovníkov v súlade so Štatútom programových pracovníkov a spolupracovníkov Rozhlasu a televízie Slovenska zo dňa 19.5.2011** (ďalej len „**Štatút programových pracovníkov a spolupracovníkov RTVS**“ alebo „**Štatút**“).

Štatút programových pracovníkov a spolupracovníkov RTVS v bode 2.2. písm. e) hovorí: „*Osobitnú pozornosť venuje Rozhlas a televízia Slovenska diskusným programom pred voľbami prezidenta Slovenskej republiky a voľbami do zastupiteľských orgánov Slovenskej republiky a Európskej únie všetkých stupňov. Podrobné pravidlá a časový harmonogram vysielania uverejní Rozhlas a televízia Slovenska v dostatočnom predstihu vzhľadom na termín volieb a platnú legislatívu.*“

Na základe vyššie spomenutého, doterajších skúseností, ale aj na základe dôsledného presadzovania hodnôt verejnoprávnosti sme sa rozhodli predložiť na rokovanie Rady RTVS projekt a pravidlá volebného vysielania RTVS pre voľby do Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „**NRSR**“) 2016, ktoré upravujú vysielanie rozhlasového a televízneho vysielania v predvolebnom období a v období volieb do NRSR 2016 (ďalej len „**Pravidlá**“). Projekt upravuje vysielanie tak, aby bola zabezpečená všestrannosť informácií a názorová pluralita v rámci všetkých programových služieb RTVS na základe ustanovenia § 16 ods. 2 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách (ďalej len „**Zákon o vysielaní a retransmisii**“).

V tejto súvislosti je RTVS podľa ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) povinná najmä „zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a politicko-publicistických programov; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru“.

Na základe uvedeného bude RTVS v predvolebnom období, rovnako ako mimo neho, dbať na dodržiavanie Štatútu programových pracovníkov a spolupracovníkov RTVS, ako aj Etického kódexu programových pracovníkov a spolupracovníkov Sekcie spravodajstva športu a publicistiky RTVS pre správanie sa na sociálnych sieťach, Etického kódexu novinára Slovenského syndikátu novinárov, ku ktorému Sekcia spravodajstva, športu a publicistiky RTVS pristúpila na vlastnú žiadosť na začiatku roka 2013 a o prijatí ktorého informovala RTVS predsedníčka Slovenského syndikátu novinárov listom zo dňa 14. januára 2013.

Na základe platnej volebnej legislatívy, štátna volebná komisia zaregistrovala 23 kandidátnych listín kandidujúcich subjektov (príloha č.1.). Ku dňu vzniku nového znenia Pravidiel (15.1.2016) ani jeden z kandidujúcich subjektov nestiahol kandidátnu listinu, preto RTVS pri prepočtoch vysielacieho času určeného pre jednotlivé subjekty vychádzala z tohto počtu.

I. Záonné povinnosti RTVS

Práva a povinnosti RTVS v súvislosti s voľbami do NRSR sú upravené **Zákomom o volebnej kampani**, ale ustanovenia zákonov o rozhlase a televízii Slovenska, o reklame, prípadne o Vysielaní a retransmisii tým nie sú dotknuté, najmä čo sa týka všestrannosti informácií, názorovej plurality a podobne.

Podľa § 10 ods. 1 Zákona o volebnej kampani, **Rozhlas a televízia Slovenska vyhradí na politickú reklamu najviac po 30 minút vysielacieho času pre kandidujúcu politickú stranu alebo kandidujúcu koalíciu politických strán. Tento čas však spolu nesmie presiahnuť viac ako desať hodín vysielacieho času na vysielanie politickej reklamy v rozhlasovom vysielaní a viac ako desať hodín vysielacieho času na vysielanie politickej reklamy v televíznom vysielaní.**

Podľa § 10 ods. 2 Zákona o volebnej kampani, **Rozhlas a televízia Slovenska vyhradí okrem času podľa predchádzajúceho odseku desať hodín vysielacieho času na diskusné programy v rozhlasovom vysielaní a desať hodín vysielacieho času na diskusné programy v televíznom vysielaní.**

Zodpovednosť za obsah politickej reklamy nesú kandidujúce subjekty. RTVS zabezpečí na začiatku a na konci vysielania politickej reklamy jeho zreteľné označenie a oddelenie od ostatných programov a iných zložiek programovej služby odvysielaním oznamu, že ide o platené vysielanie. Politickú reklamu je zakázané vyselať v čase, ktorý je v rozhlasovom vysielaní a v televíznom vysielaní vyhradený na reklamu. Na čas poskytnutý na vysielanie politickej reklamy sa nevzťahujú obmedzenia časového rozsahu vysielanej reklamy podľa osobitného predpisu (Zákon o vysielaní a retransmisii).

Podľa ustanovia § 10 ods. 1 Zákona o volebnej kampani, nárok na vysielací čas sa musí uplatniť **najneskôr päť dní pred začiatkom** vysielania politickej reklamy, **inak zaniká**. RTVS rozdelí čas na politickú reklamu rovnomerne medzi kandidujúce politické strany a kandidujúce koalície politických strán tak, aby určením času vysielania nebola žiadna politická strana alebo koalícia politických strán znevýhodnená.

Podľa § 2 ods. 3 Zákona o volebnej kampani, činnosť iných subjektov ako politických strán, politických hnutí, koalícií politických strán a politických hnutí, kandidátov a tretích strán zaevidovaných Štátnou komisiou pre voľby a kontrolu financovania politických strán na podporu alebo v neprospech politických strán, koalícií politických strán a kandidátov **sa v čase ustanovenom na volebnú kampaň zakazuje**.

Každý, kto vedie volebnú kampaň podľa tohto zákona, je povinný zabezpečiť, aby odvysielaná politická reklama, zverejnená platená inzercia, zverejnené volebné plagáty a všetky ďalšie spôsoby vedenia volebnej kampane obsahovali údaje o objednávateľovi a dodávateľovi v rozsahu meno, priezvisko a obec trvalého pobytu, ak ide o fyzickú osobu, a názov a sídlo a identifikačné číslo organizácie, ak ide o právnickú osobu. To isté sa vzťahuje aj na prezentáciu predvolebných prieskumov a volebných prieskumov verejnej mienky, ktoré sú prezentované subjektom ktorý vedie volebnú kampaň. Pri vysielaní politickej reklamy v rozhlasovom vysielaní kratšej ako 30 sekúnd sa uvádza len údaj o objednávateľovi.

II. Diskusné relácie RTVS

Na základe Štatútu programových pracovníkov a spolupracovníkov RTVS patria diskusné programy k základným pilierom služby verejnosti. Ich úlohou je ponúknuť poslucháčom a divákovi hlavné názorové prúdy spoločnosti, menšinové postoje, alternatívne pohľady a ich vzájomné konfrontácie, ako aj kultúrne, spoločenské a umelecké trendy. Dramaturgia diskusných programov vždy vychádza z predpokladu, že na každý problém existujú viaceré názory a názorové strety. Z tohto hľadiska dostávajú jednotlivé názorové prúdy rovnomerný priestor vo vysielaní. V prípade, že nie je možné zabezpečiť názorovú vyváženosť, pristúpi dramaturgia k vysielaniu tzv. prázdneho kresla, kde úlohu kvalifikovaného oponenta zastúpi moderátor, pričom z jeho vystúpení nesmie byť zrejmý jeho občiansky a osobný postoj.

Hostí a témy diskusných programov zásadne vyberá Rozhlas a televízia Slovenska na základe nezávislej redakčnej úvahy. V rámci demokratickej súťaže politických strán a hnutí vo vysielaní diskusných programov nesmie byť zvýhodnená žiadna z nich. Priestor vo vysielaní dostávajú v závislosti od ich reálneho postavenia v politickom a spoločenskom živote. Ak niektorý z pozvaných hostí odmietne účasť v diskusnom programe, moderátor je povinný o odmietnutí a jeho dôvodoch informovať poslucháčov a divákov najmenej dvakrát, a to na začiatku a na konci diskusného programu. Vyváženosť programu musí byť zabezpečená aj uvádzaním argumentov, ktoré v diskusii nemajú zastúpenie. Moderátori diskusných programov sú povinní zachovávať nestrannosť a usilovať sa o otvorenú výmenu názorov diskutujúcich hostí.

RTVS musí brať na zreteľ, že aj v predvolebnom období v politike, ekonomike, ale aj v ďalších oblastiach život v krajine funguje ďalej a je nutné o udalostiach hovoriť a diskutovať. Preto bude RTVS aj pred voľbami do NR SR informovať verejnosť o dôležitých udalostiach spoločenského a politického života prostredníctvom svojich existujúcich diskusných relácií. V záujme vyváženosti však budú editori a dramaturgovia prísne posudzovať účasť kandidátov v týchto reláciách, ako aj účasť osobností, ktoré sa angažujú v prospech kandidátov alebo politických subjektov kandidujúcich vo voľbách do NR SR.

Relácie Správy a komentáre, O 5 minút 12, Z prvej ruky, K veci a Sobotné dialógy si zachovávajú v predvolebnom období princíp vyváženosti názorového spektra, pričom programoví pracovníci budú prihliadať na verejný záujem; význam tej ktorej udalosti a informácie v kontexte aktuálneho diania; jej vplyv na obyvateľov SR; možnosť presadiť zámer v rámci kompetencií poslanca NR SR; ako aj na doterajší politicko-spoločenský význam kandidáta alebo kandidujúceho subjektu.

Relácie Z prvej ruky a Sobotné dialógy budú v dňoch vysielania predvolebných diskusií (19.2., 20.2., 22.2., 23.2., 24.2., 25.2., 26.2. a 27.2.2016) nahradené týmito reláciami so špecifickými pravidlami uvedenými ďalej v dokumente.

Predvolebné diskusie

Ako už bolo uvedené podľa § 10 ods. 2 Zákona o volebnej kampani, **Rozhlas a televízia Slovenska vyhradí okrem času na vysielanie politickej reklamy desať hodín vysielacieho času na diskusné programy v rozhlasovom vysielaní a desať hodín vysielacieho času na diskusné programy v televíznom vysielaní.**

Rada pre vysielanie a retransmisiu na svojom zasadnutí dňa 8.12.2015 schválila **Komentár k zákonnej úprave vysielania v čase volieb do Národnej rady Slovenskej republiky. Okrem iného sa v ňom uvádza:** „Zákon o volebnej kampani používa osobitný pojem diskusné relácie. Uvedený zákon tento pojem nedefinuje, len upravuje postup pri vysielaní diskusných relácií, a to zvlášť pre RTVS a zvlášť pre vysielateľov s licenciou.

Stanoveným obdobím vysielania diskusných programov pre voľby do NR SR, ktoré sa budú konať dňa 5. 3. 2016, je rovnaké obdobie ako pre vysielanie politickej reklamy. Toto obdobie sa začína 21. deň pred dňom konania volieb a končí sa 48 hodín pred dňom konania volieb. Ide teda o obdobie od 13. 2. 2016 (od 0:00 hod.) do 2. 3. 2016 (do 23:59 hod.).

Pre diskusné relácie zákon nestanovuje osobitné pravidlá pre reguláciu vysielaného obsahu. Keďže však s veľkou pravdepodobnosťou pôjde o politicko-publicistické programy, bude potrebné dbať na dodržiavanie § 16 ods. 3 písm. b) zákona o vysielaní a retransmisii, tzn. zabezpečiť objektivitu a nestrannosť týchto programov, pričom názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.“

RTVS na základe zákonných požiadaviek a obmedzení, na základe skúseností z predchádzajúcich volieb rôzneho druhu, s ohľadom na počet kandidujúcich subjektov, ako aj s ohľadom na zasiahnutie, čo najväčšieho počtu divákov a poslucháčov, rozhodla o nasledovnom modeli predvolebných diskusií a rozdelení celkového času určeného pre kandidujúce subjekty (na základe zákona je to 10 hodín v televíznom a 10 hodín v rozhlasovom vysielaní).

Ku dňu vzniku tohto dokumentu (15.1.2016) je zaregistrovaných 23 kandidátnych listín kandidujúcich subjektov. V prípade, že si nárok na vysielací čas v diskusných reláciách uplatnia všetky kandidujúce subjekty, **každý z nich má nárok na 26 minút a 5 sekúnd v rozhlasovom vysielaní a 26 minút a 5 sekúnd v televíznom vysielaní.** RTVS sa rozhodla, že tento vysielací v období kampane rozdelí nasledovne:

Predvolebná diskusia v hlavnom vysielacom čase Rádia Slovensko. Rádio Slovensko diskusie odvysiela v dňoch 19.2., 20.2, 22.2., 23.2., 24.2., 25.2, 26.2. a 27.2.2016 so začiatkom vždy presne o 12:20 hod.

Pôjde o moderovanú diskusiu na aktuálne témy. Zúčastniť sa jej môže vždy jeden predstaviteľ kandidujúceho subjektu, ktorý figuruje na zaregistrovanej kandidátnej listine pre voľby do NR SR – RTVS bude, v záujme sprostredkovania čo najrelevantnejších informácií, pozývať lídrov kandidátnych listín. Zástupca každého kandidujúceho subjektu bude mať k dispozícii **13 minútový časový úsek meraný časomierou.** V siedmich diskusných reláciách budú diskutovať zástupcovia troch kandidujúcich subjektov, v prvej diskusnej relácii (19.2.2016) zástupcovia dvoch kandidujúcich subjektov, čomu sa pomerne prispôbi aj dĺžka relácie. Kandidujúce subjekty budú do diskusných relácií zaradené na základe priemeru výsledkov kandidujúcich subjektov v 4 prieskumoch verejnej mienky, ktoré si špeciálne na tento účel RTVS objednala u dvoch renomovaných výskumných agentúr (podrobnejšie informácie v časti Prieskumy verejnej mienky).

Diskusie na Rádiu Slovensko budú zaznamenávané aj audiovizuálnou technikou. Ich záznam, spôsobom relive, teda bez akéhokoľvek zásahu, bude odvysielaný **na DVOJKE** v rovnaké dni – teda **19.2., 20.2, 22.2., 23.2., 24.2., 25.2, 26.2., 27.2.2016 so začiatkom vždy presne o 18:00 hod. Na jej odvysielanie je určených 13 minút z celkového časového limitu pre kandidujúce subjekty v televíznom vysielaní.**

Zostávajúci zákonom určený čas pre kandidujúce subjekty, teda **13 minút a 5 sekúnd v televíznom aj v rozhlasovom vysielaní,** je určený na **Predvolebnú diskusiu v hlavnom televíznom vysielacom čase. Simultánne ju odvysiela JEDNOTKA a Rádio Slovensko v dňoch 26.2., 29.2., 1.3. a 2.3.2016 vždy so začiatkom presne o 20:25 hod.**

Pôjde o moderovanú diskusiu na aktuálne témy. Zúčastniť sa jej môže vždy jeden predstaviteľ kandidujúceho subjektu, ktorý figuruje na zaregistrovanej kandidátnej listine pre voľby do NR SR – RTVS bude, v záujme sprostredkovania čo najrelevantnejších informácií, pozývať preferuje lídrov kandidátnych listín. Zástupca každého kandidujúceho subjektu bude mať k dispozícii **13 minút a 5 sekúnd meraných časomierou**. V troch diskusných reláciách budú diskutovať zástupcovia šiestich kandidujúcich subjektov, v poslednej relácii (2.3.2016) zástupcovia piatich kandidujúcich subjektov, čomu sa pomerne prispôbi aj dĺžka relácie. Kandidujúce subjekty budú do diskusných relácií zaradené na základe priemeru výsledkov kandidujúcich subjektov v 4 prieskumoch verejnej mienky, ktoré si špeciálne na tento účel RTVS objednala u dvoch renomovaných výskumných agentúr (podrobnejšie informácie v časti Prieskumy verejnej mienky).

Ďalšie podrobnosti o predvolebných diskusiách, mieste ich konania, čase príchodu diskutujúcich, tematické okruhy, nasadenie do jednotlivých diskusných relácií dostanú všetky kandidujúce subjekty emailom alebo telefonicky s dostatočným časovým predstihom, najneskôr však 17.2.2016.

III. Spravodajské a publicistické programy RTVS

RTVS je podľa ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) Zákona o vysielaní a retransmisii povinná najmä: *„zabezpečiť objektivitosť a nestrannosť spravodajských programov a politicko-publicistických programov; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru“*.

Na základe Štatútu programových pracovníkov a spolupracovníkov RTVS, Rozhlas a televízia Slovenska poskytuje poslucháčom, divákovi a užívateľovi komunikačných technológií informácie dôležité na všestrannú orientáciu a slobodné vytváranie názorov. Striktne pri tom rozlišuje medzi informáciou spravodajského charakteru (správa) a hodnotiacim úsudkom (komentár). Je neprípustné spájať alebo zamieňať tieto dva programové prvky vo vysielaní.

Rozhlas a televízia Slovenska si zakladá na faktickej presnosti a nestrannosti, založenej predovšetkým na zisťovaní a overovaní skutočností. Správa preto musí byť overená aspoň z dvoch vierohodných a navzájom nezávislých zdrojov, s výnimkou informácií, ktoré oficiálne sprístupnili štátne a verejné úrady a inštitúcie.

Rozhlas a televízia Slovenska je pri príprave a vysielaní spravodajských a publicistických programov nezávislá. Vylučuje sa zásah politických, ekonomických, spoločenských a iných lobistických skupín do ich prípravy a vysielenia. Okrem organizačných štruktúr Rozhlasu a televízie Slovenska nemá nikto vplyv ani právo rozhodnúť o zaradení alebo nezaradení spravodajského a publicistického programu do vysielenia.

Rozhlas a televízia Slovenska sa pri príprave a vysielaní spravodajských a publicistických programov striktne riadi princípom editovania a profesionálnou zodpovednosťou editorov. Editovanie a redigovanie jednotlivých príspevkov spravodajstva a publicistiky nie je cenzúrou.

Na základe uvedeného je zrejmé, že spravodajské aj publicistické programy majú dôležitú informačnú úlohu pred obdobím volebnej kampane, počas kampane ale aj počas volieb. Aj preto nie je možné udalosti zamlčať, no zároveň musí RTVS, ako aj programoví pracovníci a spolupracovníci RTVS zabrániť tomu, aby sa RTVS stala nástrojom propagácie ktoréhokoľvek kandidáta, či kandidujúceho subjektu, prípadne nástrojom na zverejnenie kompromitujúcich informácií o kandidátovi alebo kandidujúcom subjekte. Editori, vedúci vydania, redaktori, ale aj ostatní redakční pracovníci preto musia veľmi prísne vyhodnocovať pravdivosť a relevantnosť informácie, ktorá má byť v predvolebnom období zverejnená.

Samostatný prístup a hodnotenie si vyžadujú akcie (ako napríklad petície, demonštrácie a i.), ktorých skrytým významom môže byť podpora niektorého z kandidátov alebo kandidujúcich subjektov. Preto treba takúto skutočnosť dôsledne overiť.

Pri spracovaní spravodajských a publicistických informácií v predvolebnom období budú preto programoví pracovníci a spolupracovníci RTVS prihliadať na verejný záujem; význam tej ktorej udalosti a informácie v kontexte aktuálneho diania; jej vplyv na obyvateľov SR; možnosť presadiť zámer v rámci kompetencií poslanca NRSR; ako aj na doterajší politicko-spoločenský význam kandidáta alebo kandidujúceho subjektu.

IV. Prieskumy verejnej mienky

RTVS bude v predvolebnom období, v záujme objektívneho informovania a plnenia svojich povinností, využívať prieskumy verejnej mienky relevantných prieskumných agentúr, po vyhodnotení ich objektívnosti a relevantnosti.

Na základe § 17 Zákona o volebnej kampani je v čase **14 dní pred dňom konania volieb a v deň konania volieb až do skončenia hlasovania zakázané zverejňovať výsledky volebných prieskumov. Ide teda o obdobie od 20.2.2016 do 5.3.2016 vrátane.**

Pri každom uverejnenom volebnom prieskume je nutné poslucháča a diváka informovať o preferenciách všetkých kandidujúcich subjektov; názve agentúry, ktorá volebný prieskum realizovala; o období zberu informácií; počte respondentov a nevydávať výsledky volebných prieskumov za fakty, ale v súlade s dlhoročnou praxou informovať divákov s použitím výrazových prostriedkov, ktoré vyjadrujú neistotu zistení volebných prieskumov (napr. prieskum naznačuje, agentúra odhaduje a pod.)

Rada pre vysielanie a retransmisiu **Komentári k zákonnej úprave vysielania v čase volieb do Národnej rady Slovenskej republiky uvádza:** „V súlade s § 16 ods. 3 písm. a) zákona o vysielaní a retransmisii však musia vysielatelia dbať na to, aby volebné prieskumy boli reprodukovateľné nezaujaté, pričom musia byť zverejnené všetky dostupné informácie o prieskume (t.j. parametre prieskumu ako identifikácia organizácie, ktorá prieskum vykonala, zadávateľ prieskumu, veľkosť reprezentatívnej vzorky obyvateľstva atď.) a zverejnené musia byť výsledky preferencií všetkých politických subjektov kandidujúcich vo voľbách do NR SR, ktoré boli v prieskume zaznamenané. Prezentovanie predvolebných preferencií len vybraných politických subjektov by nebolo v súlade s právom verejnosti na všestranné a objektívne informácie, ani v súlade s povinnosťou vysielateľa zabezpečiť všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci vysielanej programovej služby.“

V súvislosti s predvolebným vysielaním si RTVS objednala 4 prieskumy verejnej mienky. Dva u agentúry Focus s.r.o. a dva u agentúry Median SK s.r.o. Reprezentatívne prieskumy, na základe priemeru ktorých, budú kandidujúce subjekty zaradené do jednotlivých diskusných relácií, budú realizované na základe medzinárodných výskumných štandardov. Obe výskumné agentúry pôsobia na Slovenskom trhu dlhé obdobie, pričom s oboma agentúrami RTVS spolupracuje dlhodobo pri volebnom vysielaní, ale aj pri iných projektoch. Zmluvy s oboma výskumnými agentúrami sú zverejnené v Centrálnom registri zmlúv www.crz.gov.sk. RTVS bude výsledky reprezentatívnych prieskumov zverejňovať na internetovej stránke www.rtvsk.sk.

V. Programoví pracovníci a spolupracovníci RTVS

Všetci programoví pracovníci a spolupracovníci RTVS sa musia zoznámiť s týmito Pravidlami počas volebnej kampane a dodržiavať ich. Sú povinní oboznámiť sa so zákonnými obmedzeniami, predovšetkým Zákonom o volebnej kampani, ale aj Zákonom o vysielaní a retransmisii a dodržiavať povinnosti, ktoré im z nich vyplývajú.

Rovnako ako mimo volebného obdobia, aj v období pred voľbami musia programoví pracovníci a spolupracovníci RTVS dodržiavať Štatút programových pracovníkov a spolupracovníkov RTVS, ako aj Etický kódex novinára Slovenského syndikátu novinárov a ďalšie interné predpisy.

Počas volebnej kampane (a teda odo dňa uverejnenia rozhodnutia o vyhlásení volieb v Zbierke zákonov Slovenskej republiky) sú všetci programoví pracovníci a spolupracovníci RTVS povinní oboznámiť sa a dodržiavať interný predpis č. IP 38/2014 „Etický kódex programových pracovníkov a spolupracovníkov Sekcie spravodajstva športu a publicistiky RTVS pre správanie sa na sociálnych sieťach“ publikovaný vo vestníku RTVS č. 32 dňa 20. 8. 2014.

V prípade podozrenia z konfliktu záujmov na základe Štatútu: *„Konflikt záujmov nastáva už vtedy, ak môžu vzniknúť pochybnosti o nestrannosti osoby pripravujúcej program. Takéto pochybnosti vznikajú vtedy, ak osoba, ktorá program pripravuje, je so subjektom, o ktorom sa má informovať, spojená rodinným, pracovným, zmluvným, členským, priateľským alebo nepriateľským pomerom, alebo ak od tohto subjektu prijala alebo prijíma akékoľvek výhody a požitky, alebo sa iným spôsobom zúčastnila na jeho činnosti.“* Programový pracovník a spolupracovník RTVS musí o podozrení informovať riaditeľa Sekcie spravodajstva, športu a publicistiky, prípadne svojho priameho nadriadeného.

Za podozrenie na konflikt záujmov je možné považovať aj podieľanie sa programových pracovníkov a spolupracovníkov na propagácii kandidujúcich subjektov, na základe ktorého môžu vzniknúť pochybnosti o nezávislosti a nestrannosti RTVS. Programový pracovník alebo spolupracovník musí o podozrení bezodkladne informovať svojho nadriadeného alebo riaditeľa Sekcie spravodajstva, športu a publicistiky.

V prípade, ak sa programový pracovník RTVS rozhodne kandidovať vo voľbách do NRSR, bezodkladne upozorní svojho priameho nadriadeného alebo riaditeľa Sekcie spravodajstva, športu a publicistiky, za účelom predchádzania konfliktu záujmov.

V takýchto prípadoch riaditeľ Sekcie spravodajstva, športu a publicistiky v spolupráci s nadriadeným dotyčného programového pracovníka alebo spolupracovníka, prijme v prípade potreby nevyhnutné opatrenia, aby RTVS počas volebnej kampane poskytovala nestranné, overené, neskreslené, aktuálne, zrozumiteľné a vo svojom celku vyvážené a pluralitné informácie o voľbách do NRSR.

VI. Politická reklama

Podľa § 10 ods. 1 Zákona o volebnej kampani, Rozhlas a televízia Slovenska vyhradí na politickú reklamu najviac po 30 minút vysielacieho času pre kandidujúcu politickú stranu alebo kandidujúcu koalíciu politických strán. Tento čas však spolu nesmie presiahnuť viac ako desať hodín vysielacieho času na vysielanie politickej reklamy v rozhlasovom vysielaní a viac ako desať hodín vysielacieho času na vysielanie politickej reklamy v televíznom vysielaní. **Nárok na vysielací čas sa musí uplatniť najneskôr päť dní pred začiatkom vysielania politickej reklamy, inak zaniká.**

V Komentári k zákonnej úprave vysielania v čase volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, ktorý schválila Rada pre vysielanie a retransmisiu na svojom zasadnutí dňa 8.12.2015 sa k politickej reklame uvádza:

„ RTVS tak nemôže odmietnuť vyhradiť čas na odvysielanie politickej reklamy kandidujúceho subjektu, ak tento čas neprekračuje 30 minút. Pokiaľ by však čas na vysielanie politickej reklamy podľa uplatnených nárokov kandidujúcich subjektov mal prekročiť spolu desať hodín, je RTVS povinná rozdeliť vyhradený čas na vysielanie politickej reklamy medzi jednotlivé kandidujúce subjekty pomerne, podľa uplatnených nárokov. Ak kandidujúci subjekt prejaví záujem iba o časť času, na ktorý má podľa zákona nárok, zvyšný čas môže vysielateľ prerozdeliť medzi kandidujúce subjekty, ktoré on prejavili záujem, pričom 30-minútový zákonný limit musí ostať zachovaný.“

Nárok na vysielací čas sa musí podľa § 10 ods. 1 zákona o volebnej kampani uplatniť najneskôr päť dní pred začiatkom vysielania politickej reklamy, inak zaniká. Z uvedeného vyplýva, že na vyhradenie času na vysielanie politickej reklamy má konkrétna kandidujúca strana, resp. koalícia právny nárok, pričom toto právo si musí kandidujúca strana, resp. koalícia uplatniť najneskôr päť dní pred začiatkom vysielania politickej reklamy (tzn. najneskôr 8. 2. 2016). RTVS musí v prípade riadneho a včasného uplatnenia tohto nároku kandidujúcemu subjektu vyhovieť.

RTVS rozdelí tento čas rovnomerne medzi kandidujúce politické strany a kandidujúce koalície politických strán tak, aby určením času vysielania nebola žiadna politická strana alebo koalícia politických strán znevýhodnená (§ 10 ods. 4 zákona o volebnej kampani).“

Predaj reklamného priestoru na všetkých programových službách RTVS má na starosti na to zriadená dcérska spoločnosť RTVS Media RTVS, ktorá pripravila plán vysielania politickej reklamy vo vysielaní RTVS, ako aj špeciálny cenník politickej reklamy pre voľby do NR SR v roku 2016 (príloha Pravidiel č. 2).

VII. Kontakty

Osobami oprávnenými komunikovať s kandidujúcimi subjektmi a ich volebnými štábmi v súvislosti s predvolebným vysielaním RTVS sú:

Lukáš Diko, riaditeľ Sekcie spravodajstva, športu a publicistiky RTVS, lukas.diko@rtvs.sk, tel: +421 2 6061 2185

Boris Koreň, šéfdramaturg aktuálnej publicistiky SRO, boris.koren@rtvs.sk, tel: +421 2 3250 8131

Viliam Hrivnák, dramaturg diskusných relácií STV, viliam.hrivnak@rtvs.sk, tel: +421 2 6061 2135

VIII. Záverečné ustanovenia

Riadiaci zamestnanci RTVS oboznámia programových pracovníkov a spolupracovníkov RTVS s týmito Pravidlami. Porušenie týchto Pravidiel bude považované za porušenie pracovnej disciplíny s možnosťou vyodenia dôsledkov na základe príslušných ustanovení Zákonníka práce. Porušenie týchto Pravidiel externými spolupracovníkmi RTVS sa považuje za porušenie zmluvy a zakladá možnosť vyvodiť sankcie finančného charakteru, prípadne okamžité skončenie spolupráce.

Pravidlá vo všetkých zneniach sú doplnkom právnych predpisov a Štatútu programových pracovníkov a spolupracovníkov RTVS a predstavujú interný predpis RTVS.

Pravidlá prerokovala Rada RTVS a vzala ich na vedomie uznesením číslo 124/2015 dňa 22. októbra 2015. Vyšli ako smernica GR RTVS a sú zverejnené na webstránke RTVS (www.rtvs.sk alebo www.rtvs.org) a vo vestníku RTVS, účinnosť nadobudli dňom vyhlásenia volieb do NR SR rozhodnutím predsedu NR SR.

Nové znenie Pravidiel prerokovala Rada RTVS a vzala ich na vedomie uznesením číslo 9/2016 dňa 21. januára 2016. Vyjdú ako smernica GR RTVS a budú zverejnené na webstránke RTVS (www.rtvs.sk alebo www.rtvs.org) a vo vestníku RTVS a stávajú sa účinnými.

V prípade nepredvídaných okolností, ktoré prinútia RTVS zmeniť koncept predvolebného vysielania, bude RTVS bezodkladne informovať o zmene Radu RTVS ako aj kandidujúce subjekty.

Na účely týchto Pravidiel sa za kandidujúce subjekty považujú nielen osoby uvedené na kandidátnej listine zaregistrovanej Štátnou komisiou pre voľby a kontrolu financovania politických strán, ale aj subjekty zreteľne prejavujúce svoj úmysel kandidovať vo voľbách do NRSR.

Tieto Pravidlá budú v prípade potreby primerane doplnené.

Václav Mika
generálny riaditeľ
Rozhlas a televízia Slovenska

V Bratislave 21.1.2016